

KONTRATË BINJAKËZIMI

Përkrahje për Statistikat

Kosovë

RAPORT MBI MISIONIN

Përkrahje në zhvillimin e Regjistrimit Statistikor të Bizneseve (RSB)
Zhvillim i mëtejshëm i aplikacionit Windows
Komponenti nr 3.5.4

Misioni i udhëhequr nga
Søren Netterstrøm, Statistikat e Danimarkës
24-28 Gusht 2015

IPA 2012

Emri, adresa, emaili i autorit

Søren Netterstrøm

Statistics Denmark

Farverstræde 6

DK-4850 Stubbekøbing

Denmark

Tel: +45 5444 0475

Email: sne@viv.dk

Përmbajtja

Komentet e përgjithshme	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2. Gjendja aktuale	4
3. Azhurnimi me të dhëna nga ARBK	4
4. Krijimi i KAU	5
5. Misioni i radhës.	5
Aneksi 1. Termat e Referencës	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Aneksi 2. Personat e takuar	6

Shkurtesat

GSBPM	Modeli i përgjithshëm i procesit të prodhimit statistikor
ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
ARBK	Agjencia e Regjistrimit të Bizneseve Kosovare
NACE	Nomenklatura e veprimtarive ekonomike, rev.2
RSB	Regjistri Statistikor i Bizneseve
SBS	Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve
SIDA	Agjencia Suedeze për Zhvillim Ndërkombëtar
SQL	Structured Query Language
STS	Statistikat Afatshkurtra
ATK	Administrata Tatimore e Kosovës
TeR	Termat e Referencës
TVSH	Tatimi mbi Vlerën e Shtuar

1. Komentet e përgjithshme

Ky raport mbi misionin është përgatitur në kuadër të Projektit të Binjakëzimit „Përkrahje për Statistikat”. Ky është misioni shtatë, që i kushtohet Regjistrimit Statistikor të Bizneseve (RSB) në kuadër të komponentit 3 të projektit.

Gjatë këtij misioni janë rishikuar procedurat për azhurnimin e të dhënave nga ARBK dhe ATK si dhe procedurat për të trajtuar përdorimin e kodeve të aktivitetit dhe të dhënave mbi qarkullimin/punësimin nga anketat. Vëmendje e veçantë i është kushtuar transaksioneve të papërfunduara.

Konsulenti dëshiron të falënderojë të gjithë zyrtarët dhe personat e takuar, për mbështetjen dhe informacionet e vlefshme që kanë dhënë, gjë që ka lehtësuar shumë punën e tij gjatë qëndrimit në Kosovë.

Këndvështrimet dhe vëzhgimet e paraqitura në këtë raport janë ato të konsulentëve dhe jo domosdoshmërisht përputhen me këndvështrimet e BE-së, ASK-së apo Statistikave të Danimarkës.

2. Gjendja aktuale

Futja e të dhënave nga ARBK dhe ATK është rishikuar përsëri dhe është ekzekutuar duke bërë disa korrigjime të vogla, si ato për njësitë, të cilave iu ka ndërruar numri fiskal, dhe ka qenë gabim në versionin e parë.

Procedurat për futjen e kodeve të aktiviteteve nga anketat kanë ndryshuar. Problemi kryesor ka qenë trajtimi në mënyrë të drejtë i kodeve të aktiviteteve të shumëfishta (aktiviteti i dytë dhe aktiviteteve të tjera). Këto kode të aktiviteteve mund (në përputhje me udhëzuesit e BE-së) të përcaktohen vetëm nga anketat. Megjithatë, është e rëndësishme të sigurohet, që vetëm një anketë të përdoret si burim për të gjitha kodet e aktiviteteve, p.sh. nuk duhet të jetë e mundur të caktohet kodi i aktivitetit kryesor prej 1 ankete dhe pastaj të shtohen nga anketat e tjera kodet e aktivitetit sekondar.

3. Trajtimi i transaksioneve të papërfunduara

Siç është diskutuar në raportin e kaluar, disa azhurnime nga ARBK nuk mund të realizohen automatikisht për njësitë statistikore. Përkundrazi, ato krijojnë transaksione të papërfunduara që duhet të trajtohen manualisht.

Është bërë një trajtim nga afër i disa prej këtyre transaksioneve të papërfunduara, në mënyrë që të ekzaminohet nëse i kanë përfshirë rastet, për të cilat mund të krijohen dhe implementohen rregullat për azhurnimin automatik. Për numrat fiskalë të ndryshuar është gjetur që shumica mund të trajtohen automatikisht dhe një gjë e tillë është realizuar.

Është e mundur që edhe më tej të zvogëlohet numri i transaksioneve të papërfunduara duke gjetur modele, që mund të sigurojnë dhe të çojnë drejt procesimit të njëjtë, dhe në këtë mënyrë të trajtohen automatikisht.

4. Krijimi i njësive për llojin e aktivitetit (KAU)

Kjo çështje është diskutuar në raportin e kaluar por nuk ka pasur ndonjë progres.

ASK pritet ta diskutojë më tej këtë çështje (të dhënat në dispozicion dhe përgjegjësia e trajtimit të këtyre të dhënave).

Pasi ta diskutojë, kjo çështje duhet të trajtohet në misionin e radhës.

5. Ndryshime të mundshme në sistemin administrativ

ASK ka pranuar informata që ARBK dhe ATK kanë inicuar një diskutim mbi përdorimin e një numri identifikues të përbashkët, për të zëvendësuar numrin e Regjistrimit të Bizneseve dhe Numrin Fiskal.

Aktualisht nuk është e qartë nëse kjo na çon në ndryshimet e llojeve të njësive, që janë regjistruar nga ARBK/ATK.

ASK duhet të marrë më shumë informata për këtë projekt dhe rezultatet e mundshme, në mënyrë që të përgatitet për ndryshime të tilla.

Sipas të gjitha gjasave, nuk do të ketë ndryshime radikale në mënyrën se si janë përdorur të dhënat nga burimet administrative, por nevojiten më shumë informacione për këtë.

6. Aplikacioni online

ASK ka prodhuar draftin e parë për aplikacionin, që është diskutuar gjatë misionit.

Duhet të theksohet që, azhurnimi duhet të kufizohet në njësitë statistikore dhe duhet të bëhet duke përdorur procedurat e ruajtura (të ngjashme me ato për trajtimin e të dhënave nga ARBK-ja), në mënyrë që të sigurohet integriteti i sistemit.

7. Misioni i radhës

Misioni i radhës me Søren Netterstrøm është caktuar të mbahet nga datën 26 Tetor 2015.

Veprimet, që duhet të finalizohen para misionit të radhës

Veprimet	Personi përgjegjës
Inicimi i diskutimit për KAU	Muhamet Kastrati
Punë e mëtejme në transaksionin online	Muhamet Kastrati
Studimi i transaksioneve të papërfunduara	Muhamet Kastrati
Pseudo kodi i azhurnuar për të reflektuar ndryshimet	Søren Netterstrøm

Aneksi 1. Termat e Referencës

Projekti i Binjakëzimit i BE-së
KS12 IB ST 01
Përkrahje për Statistikat

Termat e Referencës:

Komponenti 3: Statistikat e Biznesit

Aktiviteti 3.5.4: Përkrahje në zhvillimin e Regjistrimit Statistikor të Bizneseve (RSB) – Zhvillimi i mëtejshëm i aplikacionit Windows

Orari:

TeR –data e përgatitjes: 24 Qershor 2015
Fillimi / fundi i aktivitetit: 24-28 Gusht 2015
Koha e raportimit: 4 Shtator 2015

Rezultatet obligative të komponentit:

Rezultatet obligative	Intervenimi logjik	Standardet	Burimet e informacionit	Supozimet
-----------------------	--------------------	------------	-------------------------	-----------

<p>Rezultati obligativ 3.5.2</p>	<p>Përkrahje për përmirësimin e Regjistrit Statistikor të Bizneseve (RSB)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Raporti i misionit, që paraqet fushat më të rëndësishme të veprimit, për përmirësimin e regjistrit të bizneseve, i publikuar në webfaqen e projektit • Afati kohor dhe harta rrugore për përmirësim, të përpiluara • Rekomandimet për procedurat e reja për të siguruar përditësimin e RSB-së nga burimet që janë në dispozicion • Drafti i tabelës korresponduese midis NACE Rev 1.1 dhe NACE Rev 2., i përditësuar • Tabela korresponduese midis NACE Rev 1.1 dhe NACE Rev 2, e finalizuar 	<ul style="list-style-type: none"> • Raportet tremujore të Binjakëzimit • Raportet e Misionit • Harta rrugore • Afatet kohore 	<ul style="list-style-type: none"> • Kapacitet i mjaftueshëm absorbimi • Numër i vogël i stafit i involvuar në implementim • Staf i punon në realizimin e detyrave, që lidhen me projektin, në mes të misioneve • Termat e references, të përpiluara me kohe, që paraqesin në detaje detyrat, (inputi), rezultatet e pritura, pjesëmarrësit në aktivitet dhe agjendën •
---	--	--	---	--

Subjekti / qëllimi i aktivitetit: aktiviteti 3.5.4

Ky mision është vazhdim i misionit të kaluar mbi RSB-në Maj të vitit 2015.

Misioni i fundit i është përkushtuar trajtimit të problemeve gjatë azhurnimit të RSB-së me të dhëna të reja nga ARBK-së dhe krijimit të një versioni të plotë të azhurnuar të RSB-së, i gatshëm për përdorim.

Po ashtu, është mbajtur një seminar i shkurtër me përdoruesit kyç për të demonstruar mundësinë e përdorimit të aplikacionit në Excel, për të krijuar ekstrakte standarde nga RSB-ja. Kjo qasje ka nevojë për përmirësime të mëtejme, si në përmbajtje po ashtu edhe në përputhje me kërkesat për sigurinë e të dhënave (konfidencialitetit). Këto çështje edhe më tej do të trajtohen në këtë mision.

Çështja e KAU (e nevojitur nga Llogaritë Kombëtare) do të duhet të ekzaminohet më tej.

Hapi i radhës në zhvillimin e RSB-së do të jetë krijimi i aplikacionit online për shfletimin dhe azhurnimin e RSB-së. Gjatë misionit, duhet të diskutohet fushë-shtrirja e aplikacionit dhe të krijohet drafti i parë i planit. Po ashtu, duhet të ekzaminohet nëse ka staf dhe njohuri adekuate për zhvillimin e një aplikacioni të tillë.

Rezultatet e pritura të aktivitetit 3.5.4:

Raporti i misionit – Përshkrimi i progresit të bërë nga misioni i kaluar.

Azhurnimi i afatit kohor

Sugjerimet për Termat e referencës për aktivitetet e tjera në lidhje me RSB.

Stafi i ASK-së:

Z. Muhamet Kastrati, Menaxher i Databazës, muhamet.kastrati@rks-gov.net

Ekipi i Projektit të Binjakëzimit i ASK-së:

Udhëheqës i Projektit në ASK, Z. Ilir T. Berisha, Drejtor i Statistikave Ekonomike dhe Llogarive Kombetare, Ilir.T.Berisha@rks-gov.net

Homologu i RTA, Znj. Teuta Zyberi, Zyrtare e Lartë për Marrëdhënie me Jashtë, teuta.zyberi@rks-gov.net

Ekspertët e vendeve anëtare

Z. Søren Netterstrøm, Ekspert i Statistikave të Biznesit, Statistikat e Danimarkës, sne@viv.dk

Ekipi i Projektit të Binjakëzimit:

Z. Per Knudsen, RTA, pkn@dst.dk

Znj. Nora Zogaj, Asistente, nzogaj@yahoo.com

Përshkrimi i historikut për aktivitetin

Ky mision është i bazuar mbi planin e përgatitur nga ekspertët e vendeve anëtare dhe eksperti i ASK-së gjatë misionit të fundit.

Gjatë misionit të kaluar është arritur në përfundimin që, meqenëse projekti është shtyrë deri në fillim të Marsit 2016, ende është e mundur të arrihet qëllimi i vendosur për këtë projekt.

Gjatë këtij misioni eksperti dhe ASK do të vazhdojnë të zhvillojnë databazën dhe aplikacionin.

Veprimet, që duhet të finalizohen para misionit të radhës

Veprimet	Personi përgjegjës
Rishikimi i transaksioneve të papërfunduara dhe mesazheve	Muhamet Kastrati
Azhurnimi me të dhëna nga ARBK-ja në fund të Qershorit	Muhamet Kastrati
Përcaktimi i roleve të përdoruesve për aplikacionin Excel	Muhamet Kastrati
Futja e aktivitetit sekondar	Muhamet Kastrati
Inicimi i diskutimeve për KAU	Muhamet Kastrati

Aktivitetet, që duhet të ndërmerren si përgatitje për misionin:

- Të gjitha raportet e Komponentit 3 Statistikat e Biznesit mund t'i gjeni në dst.dk/kosovo

Aktivitet e pritura janë:

- Analizimi i aktiviteteve që nga misioni i fundit
- Zhvillimi i mëtejme i databazës dhe aplikacionit

Rezultatet e pritura:

- Raporti i misionit – sipas modelit për raportim
- Plani i detajuar për aktivitetet tjera lidhur me RSB-së në Kosovë nga ana e programit të binjakëzimit

Aneksi 1. Programi - Gusht 2015

Dita	Vendi	Koha	Ngjarja
1	ASK	09.00	ASK: Gjendja aktuale e RSB-së
		10:30	Pushim për kafe
		11:00	Planifikim i javës. Puna rreth RSB
		12:00	Dreka
		13:30-15:30	Puna rreth RSB
2	ASK	09:00-16:00	Puna rreth RSB
3	ASK	09:00-16:00	Puna rreth RSB
4	ASK	09:00-16:00	Seminar me përdoruesit
5	ASK	09:00	Shkrimi i raportit
		10:00	Takim mes ekspertëve, udhëheqësit të komponentit dhe RTA
		10:30	Pushim për kafe
		10:00	Shkrimi i raportit
		12:00	Dreka
		13:00	Shkrimi i raportit

Aneksi 2. Personat e takuar

Stafi i ASK-së:

Z. Muhamet Kastrati, Menaxher i Databazës, muhamet.kastrati@rks-gov.net

Z. Ismajl Sahiti, Shef i Divizionit, ismail.sahiti@rks-gov.net

Ekipi i Binjakëzimit i ASK-së:

Udhëheqës i Projektit Mr. Ilir T. Berisha, Drejtor i Statistikave Ekonomike dhe Llogaritë Kombëtare, Ilir.T.Berisha@rks-gov.net

Ekspertët e vendeve anëtare

Z. Søren Netterstrøm, Ekspert i Statistikave të Biznesit, Statistikat e Danimarkës, sne@viv.dk

Ekipi i Projektit të Binjakëzimit:

Z. Per Knudsen, RTA, pkn@dst.dk

Znj. Nora Zogaj, RTA Asistente, zogaj.nora@gmail.com